

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5

Lângă Palatul Justiției

= TELEFON 16/98 =

A apărut în editura «Curierului Judiciar»

Curs de Istoria Dreptului Românde d-l profesor **Ion Peretz**

Un volum format mare cuprinzând 664 pag.

Prețul 15 lei.**SUMAR**

— **Considerațiuni generale asupra delictelor și quasi-delictelor ca surse de obligațiuni în Codul civil german și român, de d-l judecător Dem. Polichron.**

JURISPRUDENȚĂ

— Casație secțiuni-uite: *Sefa Bey personal și ca Ministru al Turciei cu Societ. anonimă română pentru industria morăritului fost Galiazatos din Brăila* (Cazurile când un stat strein poate fi justițiabil de Tribunalele române pe baza art. 13 c. civil);

— Casație s. I: *Dumitru Terzea ș. a. cu Anton M. Ionescu* (Conducătorul unui automobil nu poate fi exonerat de daune în caz de accident, pe simplul motiv că victima era în stare de ebrietate și el mergea cu viteza reglementară);

— Judecătoria rurală Odobești-Putna: *Nică Neamțu, inculpat pentru delictul de abuz de încredere* (Despre elementele delictului de abuz de încredere în materie de dosire a lucrurilor sechestrate);

— Tribunalul civil din Perigeux (Pactul comisor e admisibil și în vânzările mobiliare), cu o **Notă**.

Rezumatel Jurisprudenței Curții noastre de casație

— **Casație s. I:** Competința. — Obiect principal. — Obiect accesoriu. — Loc în suprafață mai mică de 1 hectar, fără clădiri. — Posesia lui. — Competința judelei de ocol. — Aceiași competență când e vorba de judecarea cererii de daune oricari ar fi valoarea lor. — Art. 27 și 31 l. j. ocoloale.

— **Casație s. II:** Contravenție penală. — Amendă. — Caracterul ei penal. — Dacă poate fi pronunțată contra unei firme comerciale.

— **Casație s. III:** Taxa de 30% pe salariu. — Avantajii primite în natură: locuință, iluminat, încălzit. — Adăogirea lor la salariu.

CONSIDERAȚIUNI GENERALE

Asupra

Delictelor și Quasi-Delictelor ca surse de obligațiuni în codul civil German și Român

Codul nostru civil, urmând atât de credincios codul Napoleon, recunoaște ca și acesta, cinci surse de obligațiuni: contractul, quasi contractul, delictul, quasi delictul și legea.

Doctrina modernă însă, reprezentată în deosebi prin Planiol, — care califică pur și simplu de superficială această clasificare — nu recunoaște — și poate cu drept cuvânt — decât două izvoare de obligațiuni: contractele, care într-o definițiune precisă, nu sunt decât convențiuni producătoare de obligațiuni și legea.

Codul civil german admite trei surse de obligațiuni;

contractul, quasi contractul și faptele ilicite; acestea din urmă corespunzătoare delictelor și quasi delictelor din codul nostru civil și prin urmare singurele, care vor interesa studiul de față.

Codul german nu cunoaște expresia de delict și quasi delict ci contopindu-le pe amândouă, a format un capitol intitulat „faptele ilicite”, (*Unerlaubte Handlungen*) corespunzător capitolului din codul nostru civil „delicte și quasi delicte” (art. 998—1003, fapte ilicite care, întrucât vor cauza vre-o daună cuiiva, vor crea pentru cel care a produs-o, obligațiunea de a o repara.

Procedând astfel, autorii codului german pe de o parte, au înlăturat distincțiunea fără consecințe apreciable a delictului și quasi delictului, iar pe de alta, au introdus elementul „ilicite” ce lipsește art. 998 din codul nostru civil, dar pe care și doctrina și jurisprudența, vor trebui totdeauna, să-l sub-înțeleagă.

În adevăr, care ar putea fi interesul practic, să mai distingem că, o faptă ce cauzează altuia un prejudiciu constituie un delict sau un quasi delict?

Singurul motiv că, cel dintii presupune intenția? Ar fi prea puțin. Cât timp — cum foarte bine spune Planiol¹⁾ — și unele și altele sunt fapte ilicite, și unele și altele obligă în același fel pe acel care le comite, să dezdăuneze pe acela care ar încerca vre-o daună, interesul distincțiunii dispare.

Codul nostru civil prin principiul pe care îl pune în art. 998: „orice faptă a omului, care cauzează altuia prejudiciu, obligă pe acela din a cărui greșală s'a ocazionat, a-l repara” ar părea, că nu cere decât două condițiuni pentru ca delictul sau quasi delictul să ia naștere. Un element material, prejudiciul; și un element subiectiv — care poate fi intențional sau nu — culpa.

Dacă aceste două elemente ar fi suficiente, să caracterizeze chiar în sistemul codului nostru delictul ori quasi delictul, ar urma, pe cale de consecință imediată că, orice faptă a omului, — și chiar dacă această faptă ar constitui exercițiul legitim al unui

1) Planiol, II, 827,

drept — să fie totuși privită ca un delict, numai pentru că e capabilă să producă altuia o daună. Teoria ar fi bizară, iar rezultatele practice absurde.

Pentru aceasta, atât doctrina²⁾ cât și jurisprudența română adaogă celor două elemente enunțate mai sus încă unul și anume: faptul imputat trebuie să fie ilicit, încât, art. 998 c. civ., ar trebui citit „orice faptă *ilicită* a omului care cauzează etc.”.

Din dispozițiunile codului nostru civil cuprinse în art. 998-1003 referitoare la delictive și quasi delictive ca surse de obligațiuni, reese că, o persoană care printr'un act ilicit cauzează altuia un prejudiciu, va putea fi făcută responsabilă în următoarele 3 cazuri: pentru fapta sa, pentru fapta altuia și pentru lucrurile și animalele al cărora proprietar este, sau cel puțin a cărora pază îi este încredințată.

Această distincțiune putându-se fără inconvenient face și în privința dispozițiilor referitoare la faptele ilicite din codul german, pentru o mai bună dezvoltare a acestor considerațiuni generale, vom urmă aceeași metodă.

I

Responsabilitatea pentru fapta sa

Codul german pune în art. 823 principiul general, care guvernează întregul capitol al faptelor ilicite. Conform acestui articol „acela care intenționat sau din neglijență, și printr'un act contrariu dreptului, cauzează altuia un prejudiciu, cu privire la viața, sănătatea, corpul, libertatea, proprietatea sau oricare alt drept, este obligat la reparațiunea daunelor cauzate”.

„Aceași obligațiune incumbă aceluia care contravine unei legi ce are de scop protecțiunea unui altuia. Dacă după conținutul legii, contravențiunea este posibilă, chiar în afară de orice culpă, obligațiunea de reparațiune, n'are loc decât, dacă există culpă.”

Procedând astfel, autorii acestui cod, pe deoparte fac să dispară distincțiunea între actele săvârșite cu intenție și cele din neglijență, iar pe de alta, stabilesc că, elementele, aceea ce noi și vechea doctrină numim delict și quasi delict, sunt: culpa, prejudiciul și faptul ilicit. Cum însă, în intențiunea legiuitorului german, elementul care a predominat a fost caracterizarea de ilicită a faptului, de aci și denumirea generică a întregului capitol de *fapte ilicite*. Actul e ilicit în înțelesul acestui cod, atunci când este contrariu dreptului (*Widerrechtlich*) și după enunțările prevăzute în art. 823 rezultă că, drepturile

ce pot fi lezate, sunt nu numai cele patrimoniale, dar și acelea care, după cum spune Saleilles³⁾, au ca obiect personalitatea umană, în elementele sale esențiale, cum e de pildă viața, sănătatea, libertatea, etc.

Din citirea art. 823, reese că, faptele ilicite capabile să dea dreptul la o despăgubire, sunt de două feluri: unele care ating drepturile subiective ale altuia, iar altele—cele prevăzute în ultimul alineat al aceluiași articol—sunt referitoare la violarea unei legi, care are de scop protecțiunea altuia. În cazul acesta din urmă, chiar dacă contravențiunea la lege, ar putea să aibă loc fără vre-o culpă, totuși, conform principiului general, că nu poate să existe responsabilitate fără culpă, autorul contravențiunii nu poate fi obligat la reparațiune.

Codul german merge însă și mai departe. El consideră fapt ilicit și simplu exercițiu al unui drept, atunci când acest exercițiu n'are alt scop decât să vatăme pe altul. Dispozițiunea aceasta e categoric cuprinsă în art. 226, și fără să contrazică principiul general pus în art. 823, explică din potrivă, că intenția singură de a vătăma drepturile cuiva, prin exercițiul unui drept, constituie un fapt ilicit. Procedând astfel, s'a înlăturat și nesfârșita discuțiune, atât de des reluată în doctrina și jurisprudența modernă, asupra abuzului de drept, discuțiune ce se învârtea mai mult în jurul unui abuz de cuvinte.

În adevăr—cum atât de ironic spune Planiol⁴⁾—expresiunea „abuz de drept” e un non sens, pentrucă, acolo unde începe abuzul încetează dreptul, așa încât întrebuițarea abuzivă a unui drept, corect vorbind, e imposibilă. Același fapt nu poate fi în același timp, și conform și contrariu dreptului. În doctrina română, d-nul Alexandresco⁵⁾, susține de asemenea că, principiul nerresponsabilității aceluia ce-și exercită un drept al său, încetează oridecâteori, prin exercițiul acestui drept, se aduce vre-o pagubă unui terțiu.

Cuvântul „culpă” nu există în cuprinsul art. 823. Aceasta însă, n'ar îndreptăți pe nimeni să creadă, că ar putea să existe loc la desdaunare, fără ca acela în potriua căruia s'ar îndrepta o asemenea acțiune, să fie în culpă, fie ea chiar prezumată. Teoria generală a responsabilității civile ar fi singură sufficientă.

Codul nostru civil întrebuițează în art. 998 cuvântul „greșală”, cuvânt ce ar fi putut foarte bine lipsi, întrucât nu se poate pricepe responsabilitate fără culpă; același cod însă omite, să adaoge cuvântul ilicit, care singur caracterizează culpa.

Culpa, ca condițiune subiectivă a faptului ilicit, poate să fie intențională sau o simplă neglijență, și

²⁾ Alexandresco, V, pag. 390. Acest distins autor, examinând condițiunile delictului civil menționează în afară de culpă, prejudiciu și fapt ilicit, încă două: 1) Culpă trebuie să fie cauza prejudiciului și 2) faptul să fie imputabil autorului. Distincțiunea este negreșit exactă; credem totuși că, și aceste două condițiuni sunt implicit cuprinse în noțiunea de culpă, și principiul general de responsabilitate.

³⁾ Saleilles, Théorie de l'obligation No. 306.

⁴⁾ Planiol, II, No. 871.

⁵⁾ Alexandresco, V, p. 402.

se va aprecia în tot d'auna, după caracterul faptei considerată ca ilicită.

În privința daunelor pe care partea vătămată le poate pretinde, codul German se deosebește de codul nostru, întru cât pune în principiu, dreptul părții vătămate, la o reparațiune integrală. (art. 249).

E neîndoios că, chiar sub imperiul codului nostru civil, evaluarea daunelor isvorite din delict și quasi delict, nu se face după aceleași norme ca în cazul unei culpe contractuale. Astfel, dispozițiunile art. 1081, 1085 și 1088 sunt fără controversă inaplicabile.

Chestiunea dacă daunele vor trebui să cuprindă și ceea ce nu e o consecință directă și necesară a delictului, e controversată. D-l Alexandresco⁶⁾ și majoritatea doctrinei franceze susțin negativă, prin urmare, după această părere, art. 1086 c. civil, ar fi aplicabil delictelor și quasi delictelor, ca și în cazul unei culpe contractuale.

Preferăm însă părerea contrarie⁷⁾, care tinde, să stabilească și în sistemul codului nostru civil, o reparațiune integrală pentru daunele isvorite din delict și quasi delict. Această părere ni se pare cu atât mai fondată, cu cât art. 1086 c. civ. (1051 c. fr.) fiind referitor la obligațiunile contractuale, noi am considerat dela început, obligațiunile ce decurg din delict și quasi delict, ca obligațiuni legale.

Art. 823 c. civ. german, nu conține nimic referitor la creditul și onoarea cui-va. Dispozițiunile ulterioare, cuprinse în art. 824-826 îl completează. Astfel, Codul german face responsabil pe acela care, în contra adevărului, afirmă sau răspândește un fapt, de natură să compromită creditul altuia, sau să-i cauzeze orice alt prejudiciu relativ la pozițiunea sau viitorul său, și aceasta chiar, când n'a cunoscut inexactitatea faptului, dar pe care trebuia s'o cunoască.

Tot astfel, acela care cu intenție și împotriva bunelor moravuri, cauzează altuia un prejudiciu, este obligat să-l repare. Aceste două dispozițiuni completează cum am spus, art. 823, considerând fapt ilicit răspândirea cu știință a unor fapte neadevărate, capabile să compromită creditul cui-va tot așa după cum fac fapte ilicite, din orice act care, fiind contrariu bunelor moravuri, păgubește pe cineva.

Art. 825, conține o dispozițiune remarcabilă, referitoare la daunele pe care le poate încerca o femeie, care prin violență, amenințare, abuz de autoritate, a consimțit la o conviețuire extra-conjugală și la obligațiunea de despăgubire pentru acela care, uzînd de asemenea mijloace, a determinat-o la o asemenea viață.

Acest art. completează dispozițiunile art. 1300 de sub capitolul «logodnei», întrucât acest din urmă

articol se referă numai la persoanele a căroră conduită înainte de o astfel de conviețuire, a fost ireproșabilă.

Din potrivă, art. 825 nu distinge în această privință. Prin urmare, oricare femeie are dreptul la despăgubire, din momentul ce se stabilește că, prin mijloacele arătate mai sus, a fost silită să consimtă la o conviețuire în afară de căsătorie. Nu e indispensabil — după cum observă comentatorii francezi⁸⁾ ai codului german — nici ca seducțiunea să aibă loc, în timpul logodnei, nici să consistă într-o promisiune de căsătorie.

Doctrina și jurisprudența română⁹⁾ — ca și cea franceză — fără un text special în afară de principiul general pus în art. 998, a ajuns la aceeași soluțiune, când e vorba de seducțiune. Soluțiunea a fost cu atât mai ușoară, cu cât instanțele noastre au avut mai adeseori ocaziunea să aprecieze manoperile dolosive, rezultate din promisiunile de căsătorie.

Cazuri de neresponsabilitate

După ce prin art. 823-826 codul german stabilește, care sunt faptele ilicite și persoanele răspunzătoare pentru asemenea acte, prin următoarele trei articole, prevede două cazuri de iresponsabilitate. Primul, referitor la neresponsabilitatea provocată de starea de inconștiență ori de turburare mintală, care să excludă libera voință, și ceilalți, referitor la minoritate.

În primul caz, nu există responsabilitate, prin urmare nici obligațiune la desdaunare, pentru orice faptă comisă în stare de inconștiență, sau de turburare a spiritului, cu condițiunea însă, ca oricare din aceste două stări, să aibă caracterul patologic. Dacă o asemenea stare însă, a fost provocată prin băuturi alcoolice, sau prin alte mijloace analoage, cel culpabil de dauna cauzată, va fi responsabil în același fel, ca și când ar avea să răspundă, numai de neglijența sa. Responsabilitatea încetează, dacă fără culpa sa, se găsește într-o astfel de stare.

Culpa fiind esențialmente subiectivă, dispozițiunea de mai sus e foarte naturală. În adevăr, pentru ca cineva să fie responsabil de o faptă, trebuie negreșit să fi avut voința rațională de a o comite. Acelaș lucru și pentru responsabilitatea penală. Articolul notat mai sus însă, nu se oprește aici, ci, împrumutând și mai departe doctrina penală, face responsabil de neglijență pe acela care, în privința dreptului, comite un act ilicit fiind într-o stare de iresponsabilitate, în care însă, s'a pus singur. Totuș, dacă fapta comisă, e dintre acelea pentru care intențiunea este indispensabilă, responsabilitatea dispăre.

Minoritatea. — Codul german, ca să curme în parte dificultățile teoriei responsabilității în privința minorilor, procedează după normele codului penal,

⁶⁾ Alexandresco, V pag. 485.

⁷⁾ Aubry et Rau, IV, pag. 750; Laurent, XX, No. 523; Planiol, II, 896.

⁸⁾ Bufnoir și ceilalți, Code civil allemand, II, p. 391.

⁹⁾ Alexandresco, V, pag. 465.

și conform, acestui codice, stabilește două grade. Până la 7 ani, copilul nu este responsabil. Între 7 și 18 ani, e responsabil dacă, se constată că, la comiterea actului dăunător, avea discernământul necesar, pe care-l implică responsabilitatea. Aceiaș dispozițiune se aplică și surdo muților.

Dacă în prima perioadă, responsabilitatea lipsește, în a 2-a perioadă însă, culpa este presumată, rămânând bine înțeles minorului sarcina să dovedească că, n'a avut priceperea necesară să-și aprecieze responsabilitatea în raport cu fapta comisă.

Ambele aceste dispozițiuni, lipsese din codul nostru civil, tot așa după cum lipsesc din codul francez. Există o singură dispozițiune prevăzută în art. 1162, după care, minorul n'are acțiune în resciziune, în contra obligațiunilor ce rezultă din delictele și quasi delictele sale, dar aceasta nu tranșează chestiunea.

În lipsă de texte, doctrina noastră ca și cea franceză¹⁰⁾, după ce recunosc că, nu poate să existe obligațiune la despăgubire fără responsabilitate, aplică pe cale de analogie dispozițiunile corespunzătoare din c. penal (art. 62 și 63).

Excepțiune. — La regula generală pusă în art. 827 și 828, conform căreia, acei în stare de inconștiență, de turburare mintală și minori, sunt declarați ireponsabili, codul german face o remarcabilă excepțiune, a căreia fundament îl formează echitatea. Această excepțiune constituie dispozițiunea art. 829, conform căreia, acei cari în cazurile art. 827 și 828 și pentru faptele prevăzute de art. 823-826, nu pot fi declarați responsabili — și întrucât repararea prejudiciului nu poate fi obținută de la un al treilea însărcinat cu supravegherea lor — vor fi totuși răspunzători de daunele cauzate în măsura pe care o cere echitatea după împrejurări, și în deosebi, după situațiunea respectivă a interesaților, întrucât însă, cel obligat la despăgubire, nu s'ar găsi privat în urma unei atari obligațiuni, de propriile-i mijloace de întreținere conform situațiunei lui, cum și de executarea — față de alți — a îndatoririlor de întreținere pe care i le impune legea.

Spuneam că, această dispozițiune constituie o remarcabilă inovațiune a codului german. În adevăr, codul Napoleon ca și codul nostru civil — așa după cum arătam, că le interpretează doctrina și jurisprudențele corespunzătoare — pentru ori care din cauzele de neresponsabilitate, apără definitiv de orice obligațiune la despăgubire. Firește, reprezentantul incapabilului va răspunde de daune, dar se poate foarte bine întâmpla, ca obligațiunea reprezentantului legal să fie iluzorie, el neavând avere, caz în care cel vătămat, rămâne păgubit.

Legiuitorul german, condus de atâtea ori de o admirabilă echitate, n'a înțeles să apere într'un asemenea caz pe incapabilul cu avere, ci 'l obligă la desdaunare sub dubla condițiune: 1. Ca starea sa materială în raport cu cea a victimei prejudiciului, să fie bună, și al 2-lea, ca la aprecierea cuantumului daunelor, să se aibă în vedere, ca această obligațiune, să nu aibă de rezultat privirea incapabilului de întreținerea cuvenită situațiunei lui și nici să'l împiedice, de a-și executa obligațiunile, pe care i le impune legea, referitor la întreținerea altuia.

Solidaritate. — În cazul când, faptul ilicit a fost comis de mai multe persoane, codul german obligă pe fiecare din ele la reparațiunea daunelor cauzate de acest fapt. Aceiași soluțiune și în cazul când, deși actul ilicit a fost comis de o singură persoană, dar întrucât nu se poate descoperi, care anume persoană, — din mai multe care au luat parte la act, l'a comis, vor fi obligați toți solidar.

În ambele cazuri, atât instigatorii cât și auxiliarii sunt priviți drept coautori.

Principiul pe care-l pune prin urmare codul german, în privința reparațiunei prejudiciului, rezultat dintr'un fapt ilicit, comis de mai multe persoane, este solidaritatea. Fiecare va răspunde pentru tot. În cazul când, nu s'ar putea descoperi autorul faptei, deși n'a putut fi comisă decât de unul singur, solidaritatea persistă. Un asemenea caz de solidaritate ar avea loc — după cum îl arată comentatorii francezi ai codului german — cu ocaziunea unei încăerări generale, când, în urma unei lovituri primite, o persoană ar fi fost omorâtă. Într'un asemenea caz, neputându-se descoperi, cine anume a dat lovitura, vor răspunde toți solidar, de dauna cauzată.

În raporturile însă dintre cei obligați solidar, cuantumul daunelor, se împarte în părți egale pentru fiecare. Principiul e pus în art. 426 de sub capitolul obligațiunilor solide.

În codul francez, nu există nici-o dispozițiune în această privință, din care pricină, jurisprudența a variat, iar doctrina de preferință făcând aplicațiunea art. 55 c. penal fr., întinde solidaritatea generală și la delictele și quasidelictele civile.

Redactorii codului nostru, având cunoștință de discuțiunile și controversele ce aveau loc în Franța din cauza lipsei unui text precis, au introdus art. 1003 corespunzător art. 1156 cod. italian, stabilind o responsabilitate solidară în cazul când, delictul ori quasi delictul e imputabil mai multor persoane. Ca și în codul german, în raporturile dintre ei, codebitori solidari, răspund în părți egale, conform dreptului comun.

(Va urmă)

DEM. POLICHRON

Judecător de ședință Trib. Dolj

¹⁰⁾ Planiol, II, No. 879; Alexandresco V, p. 470; Sourdat. Traité de la responsabilité, I, No. 418.

Vezi și Tanoviceanu, I, No. 692 și următoarele.

Nouveau Code civil annoté (Daloze), Vol. 6, No. 102 et s.

Inalta Curte de casație și justiție s.-unite

Audiența dela 18 Iunie 1915

Președenția d-lui C. N. BAGDAT, prim-președinte

*Sefa Bey personal și ca Ministru al Turciei cu Societ. anonimă română pentru industria morăritului fost Frații Galiatzatos***Competința Tribunalului Român. — Acțiune intentată contra unui stat străin de un român. — Cazurile când statul străin poate fi justițiabil de tribunalele române. (Art. 13 c. civil).**

Dacă art. 13 din codul nostru civil autoriză a se recunoaște instanțelor judecătorești române competența să judece acțiunea unui român contra unui stat străin, ordinea publică internațională cere însă a se ține în seamă la aplicarea citatului text, de distincțiunea făcută de doctrină și adoptată în timpul din urmă de jurisprudența belgiană și cea italiană, după care un stat străin se bucură în România de imunitatea de jurisdicțiune, ori de câteori acțiunea ce i s-a intentat de un român are de cauză un act de guvernământ, adică un act săvârșit de statul străin în puterea suveranității și dreptului său politic de stat autonom și că, din contra statul străin rămâne justițiabil de tribunalele române ori de câte ori acțiunea ce i s-a intentat se întemeiază pe un act sau contract cu caracter privat, pe un fapt ilicit, etc.

Chestiunea de a se ști dacă actul săvârșit de prepușii statului străin și care a servit de temelie acțiunii îndreptate contra sa este un act de guvernământ, având un caracter politic, sau e un act cu caracter pur privat, un fapt ilicit, etc., e o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanței de fond.

Deciziunea No. 11/915. — Respins recursul făcut de Sefa Bey personal și ca Ministru al Turciei, contra deciziei Curței de apel din Galați s. I No. 2/915, dată în proces cu Societatea anonimă română pentru industria morăritului fost Frații Galiatzatos.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier G. Stoicescu;

Pe d-l avocat P. Missir în dezvoltarea motivului II de casare, declarând că renunță la motivul III de casare;

Pe d-l avocat N. Miteșcu, în combateri; și

Pe d-l Procuror General Sc. Popescu, în concluziuni pentru respingerea recursului.

Deliberând,**Asupra motivului II de casare:**

II. «Al doilea motiv pe care se bazează contestația lui Sefa Bey, era că chiar dacă s'ar considera făina sechestrată ca aparținând Statului Otoman, însă sequestrul nu poate fi menținut, întrucât acțiunea principală intentată Ministerului de război Otoman derivă din rechiziție, care fiind exercițiul unui atribut de suveranitate, nu poate fi supus unei jurisdicțiuni streine. Aceasta este incompetentă să judece acțiunea principală și prin consecință să ordone și măsuri conservatoare, incompetentă ratione materiae și deci de ordine publică ce poate fi invocată chiar de datornicul sechestrat prin orice cale, deci și pe aceia a contestației.

«Societatea reclamantă nu are nimica de opus în principiu în contra acestei apărări, ea pretinde însă că sub pretext de rechiziție Statul Otoman a comis o confiscare deci un quasi delict de drept comun pentru care nu are imunitatea de jurisdicție ce i se cuvine numai pentru actele de suveranitate

Cum că rechiziția făinei a fost o simplă confiscare, aceasta ar rezulta din faptul că nu s'ar fi îndeplinit în specie nici una din condițiile legale pe care legea Otomană le prevede pentru ca o rechiziție să poată avea loc. Contestatorul Sefa Bey nu numai că contestă caracterul arbitrar al exproprierei aplicată Societății reclamante, dar obiectează că cea mai abuzivă deposedare a particularilor, de sacii lor de făină, când deposedarea se face de puterea publică pentru a da hrană armatei, tot rechiziție este — Rechizițiile făcute fără lege și cu cele mai flagrante încălcări ale legii, tot act de suveranitate rămâne, și prin urmare declinarea de competență se impune de la sine în virtutea chiar a apărării ce și face societatea reclamantă;

«Curtea urmând același sistem de judecată lasă neatinsă și nemotivată apărarea lui Sefa Bey și însușindu-și modul de a vedea a societății reclamante, respinge contestația și pe acest motiv. Curtea procedând astfel, comite un exces de putere și o omisiune».

Având în vedere că rezultă din deciziunea No. 21 din 1915 a Curței de apel din Galați secțiunea I, adusă în recurs, că Societatea anonimă pentru industria morăritului fostă frații Galiatzatos din Brăila prin acțiunea intentată contra Statului otoman, acțiunea explicată prin concluziunile orale puse în instanța de apel, a cerut ca să fie condamnat Statul otoman să-i plătească lei 163812 în aur, valoarea a 6600 saci cu făină, proprietatea Societății reclamante, aflați în Iulie 1914, în portul Constantinopol, pe vaporul «România» al Societății Italiene postale și vaporul «Minas» sub pavilion «Elin», făina ce a fost ridicată dupe bordul acelor vapoare de agenții Statului otoman din Constantinopol înainte de descărcare, fără nici o formă și fără a i se plăti valoarea ei;

Că concomitent cu această acțiune, Societatea reclamantă a cerut tribunalului să ordone înființarea unui sequestru asigurator pe orice avere mobilă aparținând Statului otoman, aflațoare pe bordul vasului «Nicolae al II-lea» ancorat în portul Sulina, sequestru ce s'a și înființat asupra cantității de 28754 saci cu făină aflați pe bordul sus zisului vapor;

Că în contra înființării sequestrelui s'a ridicat contestație de Excelența Sa Sefa Bey. Ministru plenipotențiar și trimis extraordinar al Imperiului otoman în București, personal și ca reprezentant al Statului Otoman și de Abdul Muttalib Bey personal și ca mandatar al Semilunei roșii Otomane din Constantinopol, contestațiuni ce au fost respinse de Tribunalul Brăila s. I, prin sentința comercială No. 79 din 1914;

Că această sentință a Tribunalului Brăila, fiind atacată cu apel de ambii contestatori, Curtea de apel din Galați prin decizia adusă în recurs, le-a respins ca nefondate;

Având în vedere că contestatorii atacând cu recurs decizia Curței de Apel din Galați, această Inaltă Curte secția II-a a respins ca nefondat recursul lui Abdul Muttalib Bey, iar în ce privește recursul Excelenței Sale Sefa Bey, întemeiat pe trei motive, după ce respinge ca neîntemeiat primul motiv, pe celelalte două motive de recurs asupra cărora avusese loc două divergențe de opinie, le-a trimis în judecata Secțiunilor Unite, conform art. 20 din legea organică a Inaltei Curți;

Că înaintea Secțiunilor Unite, Excelența Sa Sefa Bey, prin reprezentantul său, retrăgând motivul al III-lea de recurs-s'a susținut și discutat numai motivul al II-lea de recurs, rămas singur în cercetarea și judecata Secțiunilor Unite;

Considerând că din cele mai sus expuse rezultă că chestiunea trimisă în judecata Secțiunilor Unite, este aceea din motivul al II-lea de casare adică aceea de a se ști dacă trib. Brăila este sau nu competent să judece

acțiunea Societății reclamante în contra Statului Otoman, astfel cum este constatată acea acțiune prin deciziunea supusă recursului și cum se găsește raportată mai sus și în consecință, dacă cu competență sau nu tribunalul Brăila a ordonat înființarea sequestrului asigurător cerut de Societatea reclamantă;

Considerând că dacă dispozițiunile art. 13 din codul nostru civil, în generalitatea lor și indiferent de orice considerații de ordin internațional, autoriză a recunoaște instanțelor judecătorești române competența să judece acțiunea unui român în contra unui stat străin, ordinea publică internațională cere însă a i se ține seamă la aplicarea art. 13 din codul civil de distincțiunea ce se face în doctrină de un însemnat număr de autori, la care s'a raliat în timpul din urmă jurisprudența Belgiană și cea Italiană, și a decide conform acestei distincțiuni că un stat străin se bucură în România de imunitatea de jurisdicțiune oricâteori acțiunea ce i s'a intentat de un român are de cauză un act de guvernământ, adică un act săvârșit de statul străin în virtutea dreptului politic, în virtutea suveranității sale și că, din contră, trebuie recunoscută competența tribunalelor române în toate cazurile în care acțiunea în contra Statului străin se întemeiază pe un act sau contract cu caracter privat, pe un fapt ilicit, etc., deci pe acte cari n'au caracter politic, căci în asemenea cazuri neaducându-se nici o atingere suveranității statului străin, este și firesc și rațional a se aplica regula din art. 13 codul civil;

Considerând că instanța de fond, Curtea de apel, după ce a stabilit prin deciziunea adusă în recurs principiile rezumate în considerentul precedent — principii afirmate și de recurent prin chiar motivul II de casare în discuțiune — intrând în examinarea faptelor priciniei, își face convingerea și constată în deciziune, din actele ce i s'a prezentat de părți și din concluziunile lor orale, că făina n'a fost rechiziționată pentru hrana armatei otomane, cum prețindea, fără să fi putut dovedi Statul Otoman, înaintea acelei instanțe și că, din contră, făina a fost ridicată de agenții Statului Otoman în portul Constantinopol după bordul vaselor pe care se găsea, înainte de descărcare, fără îndeplinirea veri unei formalități și fără a o plăti, săvârșindu-se astfel o confiscatiune, o adevărată spoliațiune în paguba Societății reclamante;

Considerând că din acest fapt al agenților săi, constat în mod suveran de instanța de fond, răspunde Statul Otoman pe temeiul art. 1000 din codul civil;

Considerând că pentru această răspundere Statul Otoman este juristițiabil de tribunalele române, conform dispozițiunilor art. 13 din codul civil astfel cum s'a stabilit în considerentele precedente, întrucât faptul constat de instanța de fond în mod suveran și care a dat naștere la răspundere, nu intră în categoria actelor de guvernământ;

Considerând că, așa fiind, motivul de casare este nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența dela 5 Octombrie 1915

Președenția d-lui C. R. MANOLESCU, președinte

Dumitru Terzea ș. a. cu Anton M. Ionescu

Accident de automobil. — Daune. — Dacă conducătorul automobilului poate fi exonerat de daune pe simplul motiv că victima era în stare de ebrietate și el mergea cu viteza reglementară? — Culpă. — Exces de putere. — Casare — (Art. 998 c. civil).

Pentru ca să nu aibă drept la daune persoana care a suferit un prejudiciu în urma unui accident de automobil, nu este suficient să se constate că ea se

afă în stare de ebrietate în momentul accidentului, ci trebuie să se stabilească că accidentul n'a putut fi înlăturat, deși conducătorul automobilului a făcut tot ce i-a stat prin putință spre a-l evita. — Numai lipsa cu desăvârșire a oricărei culpe din partea agentului îl poate exonera de daune, și o asemenea culpă nu dispore cu totul prin faptul că victima era beat sau se află într'unul din acele cazuri că nu și putea da seama de pericol, cum ar fi cazul unui copil, al unui nebun, etc.

Prin urmare, Curtea de Apel săvârșește un exces de putere când, pentru a apăra de daune, nu constată că șoferul a căutat să împiedice accidentul, ci numai că nu există culpă din partea lui prin aceea că victima era beat și că mașina era condusă cu viteza reglementară.

Decizia No. 534/915. — Casată, în urma recursului făcut de Dumitru Terzea ș. a., decizia Curții de apel din București, s. III-a, No. 150 din 1914, dată în proces cu Anton M. Ionescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Florescu;

Pe d-l avocat Marinescu din partea recurentului, în desvoldarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat R. Elias din partea intimatului, în combatere;

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere, denaturare de acte și de fapte. Curtea, pentru a apăra de orice răspundere civilă pe Anton M. Ionescu, se întemează pe depozițiile martorului Părăianu și alege ceea ce este defavorabil din ea, fără a reține tocmai contradicțiunea acestuia relativ la accident și se întemeiază pe actul medico-legal și depoziția internului de serviciu, care nu dovedesc starea de beție a victimei, tocmai pentru ca să pună un considerent de culpă victimei. Asemenea, din adresa prefecturei, alege o parte din alegații și înlătură, fără discuție, pe celelalte, ca și depozițiile martorilor noștri, relativ la starea de beție, și însăși declarația șoferului».

Având în vedere decizia supusă recursului, din care se constată că Curtea de apel, reformând sentința apelată a Tribunalului Ilfov, s. I, cu No. 440 din 1914, a respins acțiunea prin care recurenții au cerut ca intimatul să fie condamnat a le plăti o sumă de bani ca daune, provenite din faptul că fiul și fratele lor, Vasile Terzea, pe când voia să traverseze calea Victoriei, a fost lovit de automobilul intimatului, condus de șoferul acestuia, și căzând, s'a lovit de bordura trotuarului, din care cauză a încetat din viață, la câteva ore după ce a fost transportat la spital;

Având în vedere că, pentru a reforma sentința apelată și a respinge acțiunea, Curtea de apel constată că în sarcina intimatului în recurs nu există nicio culpă, de oarece accidentul care a cauzat moartea lui V. Terzea se datorește stării de beție în care se afla acesta; că, pentru a constata starea de beție a victimei, Curtea de apel se întemeiază pe declarația sergentului de stradă, D. Părăianu, făcută atât la primele cercetări înaintea subcomisarului de serviciu cât și înaintea tribunalului, pe declarația internului de serviciu dela spitalul Colțea, cum și pe actul medico-legal de autopsia cadavrului;

Considerând că, conducătorul unui automobil nu poate fi exonerat de daunele cauzate de accident asupra persoanei numai prin simplul fapt că victima se afla în momentul accidentului în stare de beție;

Că, pentru ca acela care a suferit prejudiciu să n'aibă

drept la daune, nu este suficient să se constate că el se afla în stare de ebrietate, ci trebuie să se stabilească că accidental n'a putut fi înlăturat, deși șoferul a făcut tot ce i a stat în putință spre a-l evita;

Că, în adevăr, numai lipsa cu desăvârșire a oricărei culpe din partea apelantului îl poate exonera de daune, și o asemenea culpă nu dispăre cu totul numai prin faptul că victima era beat sau se afla într'unul din acele cazuri că nu-și putea da seama de pericol, cum ar fi cazul unui copil, al unui nebun, etc.;

Considerând că, în speță, Curtea de apel, pentru a apăra de daune pe intimat, nu constată că șoferul automobilului acestuia, a căutat să împiedice accidentul, ci numai că nu există culpă din partea sa, prin aceea că victima se afla în stare de beție;

Considerând că, pe lângă aceasta, actele pe care se întemeiază Curtea de apel spre a constata starea de beție a victimei, se contrazic, astfel că faptele, chiar așa cum le constată Curtea de apel, nu duc la concluzia neîndoioasă că victima era beat;

Că, în adevăr, Curtea de apel constată că sergentul de stradă Pârâianu a afirmat, la primele cercetări și înaintea tribunalului, că victima era beată și că internul de serviciu dela spital l'a găsit beat cu desăvârșire, pe când în declarația aceluși intern, pe care deasemenea se întemeiază Curtea de apel, se afirmă că victima părea beat, afirmare care este reproducă astfel chiar în considerentele deciziei Curții;

Că, prin urmare, de aci rezultă o contradicție și o incertitudine în faptele așa cum le constată instanța de fond, asupra stărei în care se găsea victima în momentul accidentului;

Că, prin raportul medicului legist nu se afirmă, după cum constată și Curtea de apel, dacă victima se afla sau nu în stare de beție în momentul accidentului; totuși prin acel raport se spune că, în ipoteza că Terzea ar fi băut alcoolul, acele bănturi au trebuit să se elimine în timpul cât a mai trăit victima după accident;

Că, prin urmare, chiar după constatarea Curții de apel, raportul medico-legal nu constituie o probă a stărei de beție a victimei;

Că, împrejurarea constatată de Curtea de apel că automobilul mergea cu înțea reglementară, nu este de natură să ridice orice culpă din partea conducătorului;

Că, prin urmare, din toate aceste puncte de vedere, Curtea de apel a comis un exces de putere, când a exonerat de orice răspundere pe intimat pentru accidentul de automobil care a cauzat moartea lui Vasile Terzea, astfel că motivul de casare este fondat.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

Judecătoria rur. ocolului Odobești - Putna

Audiența dela 17 Martie 1915

Carte de judecată penală. No. 288

Nică Neamțu inculpat pentru abuz de încredere

Abuz de încredere. - Elementele acestui delict. - Existența delictului nu numai în caz de înstrăinare dar și de dosire. - Înstrăinarea sau dosirea lucrurilor cu rea credință. - Constatarea în urmă că lucrurile sechestrate au fost proprietatea unei terțe persoane. - Existența delictului.

1. Elementele constitutive ale delictului de abuz de încredere prevăzut și pedepsit de art. 330 al. I cod penal sunt ca custodele să fi lucrat cu rea credință în vătămarea lucrurilor ce i s'au încredințat și această vătămare poate avea loc nu numai atunci când ele au fost înstrăinate de către custode cu vreun titlu oarecare, dar și atunci când au fost dosite pentru un moment spre a fi astfel sustrate urmării.

2. Custodele ce a lucrat cu rea credință înstrăinând sau dosind lucrurile urmărite nu poate fi apărat de

faptul de abuz de încredere dacă posterior comiterii faptului se constată printr'o hotărâre judecătorească cum că obiectele sechestrate nu erau proprietatea debitorului urmărit ci a unei terțe persoane, deoarece existența elementelor constitutive ale delictului trebuie cercetată în momentul comiterii lui.

Judecata,

Având în vedere că prin procesul-verbal din 28 Februarie 1915 al acestei judecătoriai, Nică Neamțu din com. Găgești a fost trimis în judecată pentru faptul de abuz de încredere prevăzut și pedepsit de art. 330 al. I c. penal;

Având în vedere apărările părții inculpate, precum și actele atât din prezentul dosar penal cât și din alăturatul dosar al urmăririi;

Având în vedere că prin procesul-verbal al acestei judecătoriai cu data de 15 Octombrie 1914, se constată că s'a sechestrat definitiv debitorului Nică Neamțu în pretenția creditoarei Societății de economie «Frăția» din din Focșani în baza cărții de judecată comercială No 435/914 a judecătoriai ocol. urban Focșani mai multă avere mobilă anume specificată;

Având în vedere că din același proces-verbal se mai constată că această avere sechestrată împreună cu un proces-verbal de sechestru s'a lăsat în primirea și custodia lui N. Neamțu cu obligația de a restitui acele obiecte;

Că prin urmare este stabilit că N. Neamțu ca debitor a fost și custodele averii ce s'a sechestrat cu obligația de a restitui acele obiecte;

Având în vedere că pentru ziua de 28 Februarie 1915 ora 10 a. m. a fost fixat termenul pentru vânzarea acestor obiecte sechestrate și despre care termen 'i s'a făcut formal cunoscut și debitorului N. Neamțu care avea și calitatea de custode;

Având în vedere că din procesul-verbal din 28 Februarie 1915, al acestei judecătoriai se constată că noi în calitate de ajutor-judecător transportându-ne la locuința debitorului N. Neamțu, locul unde erau depuse obiectele sechestrate și acolo cercetând noi înșine am constatat nu numai că obiectele sechestrate erau lipsă dar debitorul custode a fost de o atât de rea credință că nici nu a voit să rămână acasă să ne arate cauza lipsei acelor obiecte;

Având în vedere că N. Neamțu alegă azi în prim loc că obiectele sechestrate nu le-a înstrăinat, ci în ziua vânzării s'a dus la munte de unde să aducă vitele sechestrate;

Având în vedere că legea în caz de abuz de încredere prevăzut și pedepsit de art. 330 al. I c. penal, nicăeri nu cere ca obiectele sechestrate și lăsate în custodie, să fie numaidecât înstrăinate cu vreun titlu oarecare ci numai ca să se fi lucrat cu rea credință în vătămarea lucrurilor încredințate;

Având în vedere că vătămarea lucrurilor încredințate poate fi nu numai atunci când custodele le-a înstrăinat cu vre-un titlu dar și atunci când ele au fost dosite pentru un moment spre a fi astfel sustrate urmării, și într'un caz și în altul fiind adusă aceiași vătămare acelor lucruri față de creditorul urmărit;

Că prin urmare este fără interes a se dovedi de către inculpat că lucrurile urmărite și lăsate în custodia sa au existat în ziua termenului fixat pentru vânzare, în altă parte decât acolo unde urma el a le da de față;

Având în vedere că inculpatul mai arată că lucrurile sechestrate nu au fost proprietatea sa debitor, ci a soției sale, prezentând în dovedirea acestui fapt cartea de judecată civilă No. 265 din 13 Martie 1915 a acestei judecătoriai;

Având în vedere că această carte de judecată nerămasă încă definitivă, este pronunțată posterior comiterii faptului de către inculpat, așa că el nu putea să judece care va fi soluțiunea procesului civil, singura

lui grijă și obligație ca custode fiind de a păstra lucrurile ce i s'au dat în custodie spre a le da la cererea autorității;

Având în vedere că un delict fiind consumat în momentul comiterii lui, rezultă că existența elementelor constitutive ale acestui delict trebuie a fi cercetate în momentul comiterii lui, așa că chiar dacă mai târziu unul din elemente ar dispărea, delicventul nu poate fi apărat de răspundere (Cas. s. II No. 3137/912);

Că, așa fiind, și stabilindu-se pe deplin cum că inculpatul N. Neamțu în calitatea sa de custode a lucrat cu rea credință în vătămarea lucrurilor ce i s'au încredințat, el a comis delictul de abuz de încredere prevăzut și pedepsit de art. 330 al. I c. pen. care urmează a 'i se aplica și care citit în audiență publică cuprinde: Pentru aceste motive, judecata condamă etc. Judecător-ajutor (s) D. D. Constantinescu

Tribunalul civil din Périgueux

— 18 Mai 1914 —

Pact comisor.—Vânzări mobiliare.—Îndeplinirea rezoluției «ipso facto» la expirarea termenului, fără somație. — Art. 1657 C. civil fr. (1367 C. civil rom.).

Deși art. 1657 din codul fr. vorbește de stipularea unui pact comisor expres numai în vânzările imobiliare, totuși un asemenea pact poate fi stipulat și în vânzările mobiliare, nefiind nici o rațiune de a distinge între unele și altele.

Există însă o deosebire între vânzările imobi-

liare și cele mobiliare; căci, pe când în cele dintâi, legea prevede ca vânzătorul să facă o somație cumpărătorului, în cele de al doilea nu este nevoie de o asemenea somație, rezolvirea vânzării îndeplinindu-se ipso facto la expirarea termenului stipulat, și cumpărătorul ne mai putând să plătească prețul în urma expirării acestui termen.

(Din Recueil Philly)

OBSERVAȚIE.—Primul punct decis prin sentința de mai sus nu suferă nici o îndoială. În adevăr, toți autorii admit că pactul comisor expres poate fi stipulat nu numai în vânzările imobiliare, dar și în cele mobiliare, căci dacă art. 1367 vorbește numai de cele dintâi, cauza este că legiuitorul se ocupă de *eo quod plerumque fit*. Vezi, în acest sens, Baudry et Saignat, *Vente*, 554; Colin et Capitant, *Cours élément. du droit civil français*, II, p. 479 (Paris, 1915) și alți autori citați de d-l profesor D. Alexandresco, în tom. VIII al Coment. sale, p. 762, nota 3.

Tot neîndoelnic este și al doilea punct decis prin această sentință. Vezi Dalloz, *Nouveau Code civil annoté*, IV, art. 1656, No. 24 și autorii citați acolo.

(G. D.).

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. I

Recurentul Ministerul domeniilor prin d-l avocat C. Cristescu. Intimata Maria N. Păcleanu, prin d-l avocat G. Tașcă.

Competința.—Obiect principal.—Obiect accesoriu.—Loc în suprafață mai mică de 1 hectar, fără clădiri. — Poesia lui. — Competința judelei de ocol. — Aceiași competență când e vorba de judecarea cererei de daune, oricari ar fi valoarea lor.— Art. 27 și 31 l. j. ocoale.

Judecătorul de ocol fiind competent să judece în ultima instanță acțiunea în ce privește obiectul principal care este posesia unui loc fără clădiri în suprafață mai mică de un hectar, are aceiași competență să judece și accesoriul, adică cererea de daune oricare ar fi cuantumul ei. Art. 27 care determină competența judecătorului de ocol în materie personală și mobilă n'a derogat și nici nu putea să deroge de la regula că judecătorul competent să judece cererea principală este competent să judece și cererea accesorie. (Cas. I, decizia No. 518 din 29 Septembrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Buzău, s. II, 31/915).

NOTĂ. — A se vede în acelaș sens, cas. I, decizia No. 262 din 29 Aprilie 915.

CASAȚIE S. II

Recurentul Mendel Golden ș. a. prin d-l avocat D. Petrescu. Ministerul public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Contravenție penală.—Amendă.—Caracterul

ei penal. — Dacă poate fi pronunțată contra unei firme comerciale.

Amenda pentru o contravenție la legea repaosului duminical având un caracter penal, ea este personală și nu poate fi pronunțată contra unei societăți comerciale, care constituie o persoană morală, ci numai contra fiecăruia din asociații firmei. (Cas. II, decizia penală No. 1991 din 7 Septembrie 1915, prin care s'a respins recursul contra sentinței Trib. Iași s. I, No. 642/915).

CASAȚIE S. III

Recurentul Chiriac Mihăilescu, lipsă.

Intimata Adm. financiară Română prin d-l avocat Al. Zeuceanu.

Taxa de 3% pe salariu. — Avantajii primite în natură: locuință, iluminat, încălzit.—Adăogirea lor la salariu.

Taxa de 3% asupra salariilor izbește în general orice fel de retribuție sau plată pentru un serviciu dat, destul ca ea să fie primită în mod periodic pe lună sau pe an și să fie mai mare de 200 lei lunar. Când dar, pe lângă o sumă de bani, funcționarul mai primește de la patronul său și locuință, iluminat și încălzit, valoarea acestor avantajii se adăogă la salariu. (Cas. III, decizia fiscală No. 207 din 5 Iunie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comis. de apel din jud. Română No. 321/915).